

MĖNESIO EKSPONATAS

Tepalinė

Muziejininkė Simona Gustaitytė

- Naudota 1891 m. modelio šautuvo „Mosin-Nagant“ spynos valymui;
- Aukštis su kamšteliu – 65 mm, plotis – 59 mm; storis – 33 mm;
- 4 dalys, sulituotos tarpusavyje: 2 pagrindo dalys, sriegis, kamštelis;
- Geležies lydinys, padengtas cinko danga;
- Rusijos imperija, XIX a. II p.

Nuotraukoje – apvalus tepalinės buteliukas užsukamu kamšteliu. Ant vienos eksponato pusės įspaustas Rusijos imperijos herbas – dvigalvis erelis. Kitoje pusėje įspausta strėlė ir gamintojo ženklas virš jos – raidės S.O.Z. (rusų k. Сестрорецкий оружейный завод – Sestrorecko ginklų gamykla). Čia ginklai buvo gaminami 1724–1922 m., gamykla įkurta Rusijoje, Sestrorecke (šiandien – Sankt Peterburgo dalis). Sestrorecko ginklų gamyklos vadovu 8 metus dirbo „Mosin-Nagant“ šautuvo kūrėjas Sergejus Mosinas.

Tepalinės buvo vienos išskirtiniausių „Mosin-Nagant“ šautuvų valymo įrangos elementų, iš jų labiausiai paplitę trys pagrindiniai tipai. Apvali tepalinė vienu užsukamu kakleliu – originalus, seniausias modelis. Šios tepalinės pradėtos gaminti Rusijos imperijoje. Ant vienos jų pusės buvo įspaudžiamas herbas, ant kitos – kirilicos raidės virš strėlės. Tuo

tarpu SSRS laikotarpiu anksčiausi tepalinių pavyzdžiai turėjo pjautuvo ir kūjo simbolius, vėliau – įspaustą didelį apskritimą ar strėlę, esančią viduryje trikampio (Iževsko ginklų gamyklos simbolis) vienoje buteliuko pusėje. Antrasis paplitęs tepalinių tipas – panašus į pirmąjį, tačiau apvalus buteliukas turi dvi dalis, du užsukamus kaklelius. Tai vėlesnio, XX a. vid., laikotarpio gaminys, turėjęs raidinį ženklimą rusų ir kitomis kalbomis. Kirilica buvo įspaudžiamos raidės Н (rusų k. нефть – alyva) ir Щ (rusų k. щелочной состав – šarminis tirpalas). Trečiasis tepalinių tipas – stačiakampio formos dviejų dalių buteliukas su dviem užsukamais kakleliais, naudotas nuo XX a. vid., taip pat ženklintas įspaustomis raidėmis.

© KDFM / Sergej Orlov

KAUNO
IX FORTO
MUZIEJUS

© KDFM / Sergej Orlov

© KDFM / Sergej Orlov